

บทที่ 10

คุณภาพชีวิตของประชากร (ในระบอบประชาธิปไตย)

คุณภาพชีวิตของประชากรไม่ว่าจะอยู่ในระบอบใดระบอบหนึ่ง ย่อมจะมีคุณภาพแตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับนโยบายการปกครองของระบอบนั้น ๆ และการประพฤติปฏิบัติของประชากรในสังคมนั้น คุณภาพชีวิตของประชากรมักจะมองในแง่ของการมีสุขภาพทางกาย สุขภาพทางจิต และสุขภาพทางสังคมอย่างทีละที คือ ประชากรเป็นผู้ที่มีความสามารถปรับตนเองเข้ากับผู้อื่นและเหตุการณ์แวดล้อมได้อย่างทีละที เป็นผู้ที่สามารถทำประโยชน์ให้ผู้อื่น และรับประโยชน์จากบุคคลอื่น ๆ ที่ทำเพื่อตน นอกจากนี้คุณธรรมที่จะขาดเสียมิได้ก็คือ ความรับผิดชอบ การรู้จักตัดสินใจ รู้จักบังคับตนเอง เป็นผู้ที่ใช้สิทธิ ควบคู่ไปกับการทำหน้าที่ที่ตนพึงกระทำ

คุณภาพชีวิตของประชากรที่ดี ต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. สุขภาพทางร่างกาย เป็นผู้มีสุขภาพทางร่างกายดี มีร่างกายแข็งแรง ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ
2. สุขภาพจิต เป็นผู้มีสุขภาพจิตดี มีอารมณ์ร่าเริงเบิกบาน แจ่มใส อยู่ตลอดเวลา สามารถใช้ความคิดอย่างดี ประพฤติดี และมีประสิทธิภาพ
3. การปรับตนเข้ากับสิ่งแวดล้อม สามารถทำตนให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้อย่างทีละที ทำตนให้ได้รับประโยชน์จากสิ่งแวดล้อมตามสมควร เมื่อสิ่งแวดล้อมไม่ดี ก็พยายามหาทางแก้ไขให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้
4. การปรับตนให้เข้ากับผู้อื่น สามารถดำเนินชีวิตอยู่กับบุคคลอื่นได้อย่างราบรื่น มีความประนีประนอมเมื่อมีความคิดเห็นแตกต่างกัน
5. การทำประโยชน์ให้ผู้อื่น เป็นผู้ที่เต็มใจและสามารถทำประโยชน์ให้ผู้อื่น แต่ไม่ยอมเป็นเครื่องมือของผู้ที่มีความประสงค์ร้ายต่อสังคมและประเทศชาติ เสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

6. ความรับผิดชอบ มีความรับผิดชอบในตนเองสูง ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างสุดความสามารถ เมื่อมีความเสียหายเกิดขึ้นก็ยอมรับผิด

7. การรู้จักตัดสินใจ เป็นผู้ที่รู้จักการตัดสินใจอย่างฉลาด และมีเหตุผล รู้ว่าอะไรควรทำและอะไรไม่ควรทำ

8. การรู้จักบังคับตนเอง คือเป็นผู้ที่สามารถปกครองตนเองได้ รู้จักกระทำในสิ่งที่ควรกระทำ ไม่ต้องมีผู้ใดมาบอกให้ทำโน่นทำนี่อยู่ตลอดเวลา

9. การรู้จักใช้สิทธิและหน้าที่ รู้จักใช้สิทธิและหน้าที่ตามระบอบการปกครอง และภายใต้กฎหมายที่กำหนดไว้

10. มีความคิดริเริ่ม ต้องเป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มอยู่ตลอดเวลา รู้จักทดลองค้นคว้าหาของใหม่อยู่เสมอ

11. การพึ่งตนเอง คือสามารถดูแลตนเอง ช่วยเหลือตนเองได้ในทุกกรณี ต้องไม่หวังพึ่งบุคคลอื่น

12. เป็นที่เชื่อถือของบุคคลอื่น คือการกระทำตนให้เป็นที่ไว้วางใจของบุคคลอื่น เป็นคนตรงต่อเวลา รักษาคำพูด มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความมั่นคงในอารมณ์

13. มีความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นผู้ที่มีความมั่นใจในการกระทำในสิ่งหนึ่งสิ่งใด โดยอาศัยความรู้ ความชำนาญ และพื้นฐานของการกระทำ

14. มีลักษณะเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ถึงเวลาเป็นผู้นำก็เป็นผู้นำที่สามารถเฉี่ยวฉลาดรอบคอบ มีเหตุผลและผล เมื่อเป็นผู้ตามก็เป็นผู้ตามที่ดี

คุณลักษณะทั้ง 14 ข้อที่กล่าวมานี้ ถ้าหากประชากรของกลุ่มชนใดกลุ่มชนหนึ่งมีอยู่อย่างครบถ้วน ก็ย่อมแสดงว่าประชากรของกลุ่มนั้นมีคุณภาพชีวิตที่พึงประสงค์

สิ่งแวดล้อมในบ้านที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิต

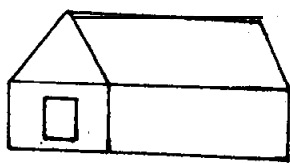
คุณภาพชีวิตของประชากรจะดีหรือไม่ดี ขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อมในบ้าน ดังต่อไปนี้

1. ผู้ที่อยู่ในครอบครัวดี อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี ย่อมจะมีชีวิตที่สมบูรณ์ ทั่วพละทานามัยทั้งทางร่างกายและจิตใจ
2. สิ่งแวดล้อมที่ดีที่สมบูรณ์ในบ้าน จะช่วยส่งเสริมคุณภาพของชีวิตประชากร ในครอบครัว
3. ประชากรที่มีคุณภาพชีวิต จะมีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งทางกายและทางใจ ได้รับการศึกษาตามอัธยาศัย ได้รับการอบรมดี จะสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ทั่วดี มีความรู้ความเข้าใจในปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น จะสามารถใช้สติปัญญาแก้ปัญหาชีวิตได้ ทั่วตนเอง
4. เด็กที่มาจากครอบครัวที่ขาดสิ่งแวดล้อมที่ดี จะเป็นประชากรที่บกพร่อง คุณภาพชีวิต มักจะก่อให้เกิดปัญหาแก่ครอบครัวของตนและสังคม
5. คุณภาพของชีวิตขึ้นอยู่กับปัจจัย 8 ประการ คือ
 - 5.1 ได้รับอาหารที่มีคุณภาพถูกหลักอนามัย เหมาะสมกับวัยของผู้นิโภค และมีปริมาณเพียงพอกับความต้องการของผู้นิโภค
 - 5.2 มีเครื่องนุ่งห่มที่เหมาะสมแก่อัธยาศัย
 - 5.3 มีที่อยู่อาศัยที่ถูกหลักอนามัย
 - 5.4 มียารักษาโรคเมื่อเกิดการเจ็บป่วย
 - 5.5 มีสภาพของครอบครัวที่มั่นคง มีหัวหน้าครอบครัวที่รับผิดชอบและประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สมาชิกในครอบครัว
 - 5.6 ได้รับการศึกษาอย่างดี
 - 5.7 ขนาดของครอบครัวมีจำนวนสมาชิกที่พอเหมาะ
 - 5.8 รายได้ของครอบครัวมีปริมาณเพียงพอกับความต้องการของสมาชิก ในครอบครัว มีรายได้น่าเสมอ ทำให้ครอบครัวอบอุ่น มีมั่นคง และมีสวัสดิภาพ

คุณภาพชีวิตของประชากรที่ดี (ในระบอบประชาธิปไตย)

คุณภาพชีวิตของประชากรที่ดีนั้น ย่อมมีความสัมพันธ์กับสถาบันทั้ง 3 สถาบัน ดังนี้

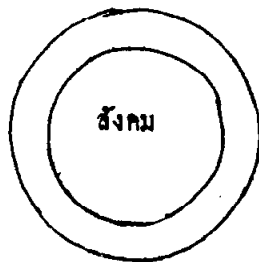
- บ้านที่ถูกต้องลักษณะ
- มีที่อยู่อาศัยเพียงพอ
- มีอาหารถูกหลักโภชนาการ
- มีความสัมพันธ์ในครอบครัว

ครอบครัว

- มีการศึกษา (ดี)
- มีงานทำ
- มีสุขภาพทางกายและสุขภาพทางจิตดี
- รู้จักแก้ปัญหาในการดำรงชีวิต

- แหล่งชุมชนดี
- สภาพแวดล้อมดี
- บริการสาธารณสุขปลอดภัย
- บริการทางการแพทย์ และสาธารณสุข

- ประชากรมีการศึกษา (ดี)
- ประชากรมีอาชีพ (ดี)
- ทรัพยากรถูกนำไปใช้อย่างคุ้มค่า
- คีอธรรมและวัฒนธรรมดี

- เสถียรภาพทางการเมืองมั่นคง
- เศรษฐกิจก้าวหน้า

- การแพทย์ การสาธารณสุขก้าวหน้า
- สังคมก้าวหน้า

- การศึกษาก้าวหน้า

ที่มา : กองส่งเสริมพลศึกษา